

TRANQUIST
UTVÄRDERING

Utvärdering av Ny väg

2021-10-13

Joakim Tranquist

Tranquist Utvärdering

1. INLEDNING

Sedan ett antal år tillbaka har ett antal initiativ tagits för att bringa ned ohälsan bland befolkningen i landet och begränsa långtidssjukskrivning. Ett sådant är lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (Finsam) som trädde i kraft år 2004. Denna lag gör det möjligt för Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen, kommuner och landsting att samverka genom att ett samordningsförbund bildas. Mot denna bakgrund har Samordningsförbundet Helsingborg bildats av Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Skåne och Helsingborgs stad i syfte att förbättra samarbetet mellan dessa myndigheter lokalt i Helsingborg.

1.1. Samordningsförbundet Helsingborg

Samordningsförbundet Helsingborg ska, enligt intentionerna i lagstiftningen, svara för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Skåne och Helsingborgs stad i syfte att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning. Samordningsförbundet Helsingborg är en egen juridisk person som ses som en samordningsorganisation och en flexibel arena för utveckling av tvärsektoriella arbetssätt och metoder, helhetssyn och ett gott samverkansklimat.

Den samverkan som avses ska ta sin utgångspunkt i att skapa hållbara strukturella samverkansformer där Samordningsförbundet Helsingborg ska stimulera och utveckla de deltagande parternas samverkan. Resurserna ska användas för samordnade insatser på individ- eller strukturnivå som syftar till att individen ska få eller öka sin förmåga till egen försörjning.

Målet med Samordningsförbundet Helsingborg är ytterst att bygga upp en övergripande samverkansform där gemensamma insatser genomförs som syftar till att utveckla nya modeller och att pröva dessa i ordinarie verksamhet. En sådan insats är Ny väg.

1.2. Ny väg

Ny väg är en samverkansprocess mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Helsingborgs stad med finansiering av Samordningsförbundet Helsingborg. Processen är resultatet av en tidigare kartlägningsprocess – Tidig Skolsamverkan Tillsammans – vars syfte var att hitta förutsättningar för en hållbar samverkansmodell för ungdomar med dokumenterad funktionsnedsättning som befinner sig i övergången mellan gymnasieskola och arbete eller annan sysselsättning. På detta sätt är Ny väg att betrakta som ett lokalt komplement till Arbetsförmedlingens nationella uppdrag Tidig Skolsamverkan¹.

Enligt ansökan kring Ny väg har Arbetsförmedlingen ett förordningsstyrt uppdrag som beskriver att myndigheten ska samverka med skolor vid övergången från gymnasiet till

¹ Uppdraget att bedriva verksamhet för unga med funktionshinder finns stadgat i § 5 i förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. I § 12 finns ett förtydligande om vad uppdraget innebär och det kan delas upp i två områden; 1. verksamhet för unga med funktionshinder innebär att Arbetsförmedlingen samverkar med skolan för att genom vägledning och information underlätta övergång från skola till arbetsliv för den som har ett funktionshinder och har fyllt 16 år men inte 30 år, 2. Arbetsförmedlingen samverkar också med Försäkringskassan för att öka möjligheterna till egen försörjning genom förvärsarbete för den som får aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (2010:110).

arbete eller sysselsättning för unga med funktionsnedsättning. Detta uppdrag riktar sig till ungdomar 16–29 år som är inskrivna på en gymnasieskola och som har en diagnosticerad funktionsnedsättning. Uppdraget innebär ett utökat samarbete, främst under det sista gymnasieåret, och avslutas med en planering i samband med skolavslut. En del ungdomar fortsätter studera, vissa går vidare till Arbetsförmedlingen och andra går till Försäkringskassan pga nedsatt arbetsförmåga.

Ny väg bygger på en analys som visar att ca 30–50 av totalt ca 100 ungdomar som varje år omfattas av målgruppen för tidig skolsamverkan i Helsingborg riskerar att ett utanförskap som följd av att de faller mellan befintliga strukturer. Den kartläggning som genomfördes under 2018 visade på ett behov av en koordinering, utöver skolsamverkan med Arbetsförmedlingen, i samband med skolavslut för målgruppen. Tanken var att en koordinator skulle säkerställa övergången genom att kontakta rätt aktör vid rätt tillfälle.

I detta avseende skulle koordinatören få en viktig funktion i att vägleda eleverna till rätt försörjning och aktivitet/arbete samt till att säkerställa att rätt underlag finns med i övergången till aktuell aktör. Koordinatören skulle på detta sätt bli en sammanhållande funktion med kunskap om de olika vägarna för ungdomarna efter skolavslut. Genom ett proaktivt arbetssätt var ambitionen att underlätta för både ungdom och berörda aktörer samt i förlängningen spara tid och undvika misslyckanden både för den enskilde individen och för varje myndighet som kommer ha kontakt med individen framöver.

Målgruppen för Ny väg har således varit ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning som befinner sig i övergången mellan gymnasiestudier och arbete/sysselsättning, primärt från gymnasiesärskolan och lärvux. Utifrån detta har målet med Ny väg varit att i samverkan mellan aktörerna skapa en ny funktion/tjänst som skulle ansvara för att:

- arbeta med de 30–50 ungdomar som inte löses inom befintliga strukturer.
- identifiera behov och medverka till att lösa strukturer på organisationsnivå inom ramen för aktuell målgrupp.
- hålla samman en grupp på strukturnivå (chefer) som ingår i stödgrupp.
- verka för att utveckla metoder i samverkan genom personal inom befintliga organisationer som idag arbetar med målgruppen.
- hålla i och verka för kompetensutveckling.

Målet för ungdomarna är att de ska lämna skolan med en realistisk och genomförbar plan mot lämplig aktivitet eller sysselsättning. Genom att införa en ny funktion, som har i uppdrag att säkerställa och följa upp den planeringen, var bedömningen att en resurseffektivitet skulle uppnås hos aktörerna.

Ytterst har syftet med Ny väg beskrivits i termer av att införa och utveckla en ny koordineringsfunktion mellan gymnasieskola och mottagande part, med elevens behov och förutsättningar i fokus. Detta ska underlätta elevens övergång till ett nytt och fortsatt utvecklande sammanhang efter gymnasiet. På så sätt ska fler individer få förutsättningar att komma i arbete eller annan sysselsättning, samtidigt som processen ska bli effektivare. Ny väg ska också bidra med kunskapsöverföring mellan parterna.

2. RESULTAT FRÅN UTVÄRDERINGEN

Mot bakgrund av den kartläggning som genomförts och som mynnade ut i förslaget om att inrätta en koordineringsfunktion konstaterar vi att idén om Ny väg i grunden utgår från att komplettera och förstärka det arbete som sker i ordinarie strukturer. Detta framgår t ex från kartläggningen *Tidig skolsamverkan tillsammans* där behoven uttrycks på följande sätt:

"Sammantaget uppger skolorna att kontakten med tidig skolsamverkan fungerar bra men att det saknas en funktion som kan guida/koordinera vilken aktör som är aktuell för de ungdomar som hamnar mellan befintliga systemstrukturer".

Den utmaning som uppstår är när det inte är tydligt för parterna eller för individen hur övergången till nästa steg efter avslutad skolgång ser ut. Framför allt gäller detta de ungdomar som inte är aktuella för att gå in i Arbetsförmedlingens arbete med skolsamverkan efter att de avslutat sina studier.

Ett av de främsta problemen som beskrivs i kartläggningen är att ungdomar och närstående ofta uppfattar informationen från aktörerna som krånglig och svår att förstå, inte minst när det gäller ersättningsfrågan. Försörjningsfrågan är för ungdomarna central och för aktörerna kan försörjningsfrågan vara vägledande kring vilka insatser som finns. Om det inte tydligt vilken part som kan erbjuda fortsatt stöd för målgruppen uppstår ofta oklarheter kring ungdomarnas offentliga ersättning. Av denna anledning så var grundtanken att en koordinator som verkar i gränslandet mellan de ordinarie verksamheterna skulle kunna underlätta övergångarna mellan de olika verksamheterna för de ungdomar där t ex inte tillräckliga underlag fanns för beslut om ersättning. Koordinatorn skulle därför ha mandat att tidigt i processen kontakta rätt aktör vid rätt tillfälle för att underlätta och säkra övergången.

Denna grundläggande idé om Ny väg kom emellertid att påverkas kraftigt av en kraftigt ändrad kontext, dels genom pandemin men i första hand av att Arbetsförmedlingens förutsättningar för att arbeta med skolsamverkan kom att förändras. I processledarens sammanfattning av arbetet framgår följande:

"Med en förändrad kontext har koordineringsfunktionen varit svår att införa efter parternas ursprungliga önskemål som i ansökan beskrevs som ett behov av en kompletterande funktion till Arbetsförmedlingens skolsamverkan. Orsakerna till den förändrade kontexten har varit avsaknad av personal i Arbetsförmedlingens uppdrag inom skolsamverkan i Helsingborg samt att konsekvenserna av rådande pandemi har begränsat fysiska mötesmöjligheter och samverkansutveckling. Det har inneburit ett större ensamarbete och att Ny väg fått kompensera för ordinarie verksamhet".

I och med att Ny Väg under 2020, i överenskommelse i stödgruppen, fick agera ersättare för delar av Arbetsförmedlingens skolsamverkan ändrades således förutsättningarna för processen. I detta sammanhang var det avgörande att det inom processen, i kraft av att processledaren kom från Arbetsförmedlingen, fanns kunskap om och kontaktvägar till myndigheten. Detta gjorde att processen Ny väg kunde

kompensera för brister i den ordinarie verksamheten, vilket av berörda parter har uppfattats som förtjänstfullt.

Det har samtidigt inneburit svårigheter i och med att Ny väg generellt har kommit att uppfattas som just ersättare för skolsamverkan och att koordinatören skulle utgöra ingången till Arbetsförmedlingens verksamhet i detta avseende. Denna roll har även förstärkts av att processledaren haft sin tillhörighet i myndigheten.

Sammantaget konstateras att Ny väg har fyllt en funktion för att kompensera för de brister som uppstod i Arbetsförmedlingens arbetssätt kring skolsamverkan. Tanken var att Ny väg skulle utgöra en koordineringsfunktion som skulle jobba nära skolsamverkan. Med det som plattform skulle en koordinering ske kring elever som inte uppfyller kriterierna för samverkan med Arbetsförmedlingen. Denna idé bygger i sig på att skolsamverkan inom myndigheten fungerar.

Det har konkret inneburit att processledaren för Ny väg har fått utföra ett mer operativt arbete än vad intentionerna var då ansökan om processen skrevs. I termer av det operativa arbetet har Ny väg haft kontakt med totalt 53 elever och/eller deras vårdnadshavare under perioden. Aktuella skolor har varit Gymnasiesärskolan (Filborna och Nicolaiskolan), Impius gymnasium (elever med NPF-diagnoser), Rönnowska skolan samt Lärvox. Utifrån den dialog som förts med berörda aktörer som verkat i anslutning till Ny väg, samt utifrån processledarens kvantitativa uppföljning (se separat dokument från processen), är det uppenbart att Ny väg haft en avgörande betydelse för arbetet med de berörda individerna. Inte minst i rollen som kompenserande aktör för skolsamverkan.

Av reflektionerna från processen är det samtidigt uppenbart att Ny väg i sin grundidé bygger på att det finns en fungerande verksamhet även inom skolorna, inte enbart inom Arbetsförmedlingen. Om vi tar fasta på aspekten att Ny väg var tänkt att verka i gränslandet mellan ordinarie verksamhet hos respektive part, så behöver båda sidorna kring ungdomars övergångar ha ändamålsenliga rutiner och arbetssätt för att Ny väg inte ska behöva inta en operativ roll i planeringen kring ungdomarna.

Vikten av en fungerande struktur inom skolorna är en lärdom som har blivit tydlig genom processen då det på vissa håll funnits fungerande rutiner, inte minst på personnivå, medan detta saknats på andra håll. Av processledarens slutdokumentation framgår t ex följande:

"Eleverna (på gymnasiesärskolan) bedöms ha goda förutsättningar till ett bra stöd i samband med skolavslut och övergången till ett nytt sammanhang. Mycket tack vare det nätverk och arbetssätt som SYV och skolpersonal sedan tidigare byggt upp, men också på att gymnasiesärskolan har tillgång till mer och fler resurser. Det finns hos skolpersonalen också en förkunskap kring en del av stödsystemen kopplade till elevgruppen".

Ur detta perspektiv beskrivs behovet av koordinering således vara mindre där det redan finns utarbetade rutiner och en kunskap om systemet i anslutningar till elevernas övergångar. I dokumentationen framgår vidare att det nätverk som finns utarbetat kring gymnasiesärskolans elever saknas på flera av de andra skolorna. I detta avseende fyller en funktion kring koordinering ett större utrymme än vad som annars hade

behövt vara fallet. En utmaning finns således inte bara i att Arbetsförmedlingens arbete med skolsamverkan varit bristfälligt, utan även att skolornas rutiner för uppföljning och stöd till elever har behövt utvecklas.

Ny väg har alltså kommit att påverkas av och anpassas utifrån förutsättningar hos de samverkande parterna. Framför allt avser detta Arbetsförmedlingens arbete med skolsamverkan, men även skolornas resurser och arbetssätt. Sammantaget konstateras från Helsingborgs stad att detta bidragit till ett förändrat fokus i processen. I en intervju konstateras att:

"Där vi har gått fel är att bli för operativa. Vi skulle hitta den strategiska nivån. Det har uppfattats som en person ska utföra ett operativt stöd. Genom att följa den operativa processen skulle vi verka för det strategiska arbetet. Ingången var att vi inte ska utöka... Det är inte en tjänst som skulle inrättas för att ta över. Men (...) det har blivit mer att arbeta mer operativa frågor med ungdomar".

I detta avseende finns således en tudelad bild av processen. Å ena sidan blev Ny väg en annan, mer kompensande insats än vad som var tänkt som en följd av brister i de ordinarie strukturerna. Å andra sidan har detta arbete uppfattats mycket positivt. I lägesrapportering i stödgruppen återfinns en beskrivning av Ny vägs bidrag där det konstateras att koordinatören har utgjort ett kontinuerligt stöd för de elever som inte varit aktuella för Arbetsförmedlingens skolsamverkan, har kunnat agera dörröppnare till mottagande part och bistå med ansökningar samt har fungerat som bollplank till vårdnadshavare och parternas tjänstepersoner.

Denna sammanfattning stämmer överens med den bild som kommunicerats under arbetet med utvärderingen. Det har även kommunicerats att det skett en förflyttning i det gemensamma arbetet som en följd av processen, vilket ligger i linje med målen om gemensamt lärande kring förutsättningarna för målgruppens övergångar. En person konstaterade att *"När vi började med den här processen var det för att vi hade ungdomar av alla slag som kunde fastna i att ingen kunde identifiera rätt underlag. Försäkringskassan kunde behöva att läkarintyg, Arbetsförmedlingen kunde tycka en sak, men Försäkringskassan en annan och så vidare"*. Mot denna bakgrund beskrivs Ny väg har medfört en bättre dialog mellan de inblandade parterna och skapat förutsättning för förbättrad kommunikation kring problematiska frågor i förhållande till ungdomarnas planering.

Även om det har beskrivits en utveckling så kommuniceras samtidigt ett fortsatt behov kring i första hand de ungdomar som inte omfattas av eller blir aktuella av Arbetsförmedlingens skolsamverkan efter skolslut. Arbetsförmedlingens arbete med skolsamverkan har nu kommit igång och det finns fungerande rutiner i den ordinarie verksamheten. En person konstaterar följaktligen att *"Skolsamverkan jobbar med de som skolan valt ut. De som vi pratar om är de som inte ska till skolsamverkan, där är det andra vägar som gäller. Det handlar om att detta är en grupp vi behöver följa"*. I detta avseende beskrivs det ett behov av att säkerställa att berörda ungdomar får det stöd och fortsatta insatser som de behöver och har rätt till. Den samlade bilden är att dessa ungdomar eller deras närstående inte själva har förutsättningar att navigera i systemet, vilket i förlängningen bidrar till en risk för långvarigt utanförskap.

Det beskrivs således ett fortsatt behov, även om Arbetsförmedlingens arbete med skolsamverkan nu återupptagits. I detta avseende är det framför allt två grundläggande frågor med strategiska vägval som återkommer i olika aktörers resonemang kring en fortsatt utveckling.

Den första poängen som lyfts fram är att det finns ett bredare behov kring koordinering än i förhållande till den målgrupp som satts upp för Ny väg. Att funktionen med ett koordinerande uppdrag beskrivs som relevant i förhållande till ungdomar med dokumenterad funktionsnedsättning som befinner sig i övergången mellan gymnasieskola och arbete eller annan sysselsättning är uppenbart. Samtidigt uttrycks att det finns ett bredare behov än den utgångspunkt som tas i den definierade målgruppen för Ny väg.

Den samlade bedömningen från personalen som arbetat i anslutning till Ny väg är att de finns elever med funktionsnedsättning som går på andra skolor än de som ingått i Ny väg som har samma behov av en koordinerande funktion i anslutning till skolavslut. Denna bedömning grundas på erfarenheter av elever som Ny väg haft kontakt på andra skolor, samt på signaler från skolpersonal andra skolor i Helsingborg. Det är uppenbart att det uttrycks ett behov av ett breddat erbjudande av dialog kring elever som behöver stöd utan att de har en diagnosticerad funktionsnedsättning eller att de har gått en särskoleutbildning. Å andra sidan väcks frågor om vad som är rimligt att förvänta sig en koordineringsfunktion inom Ny väg i termer av resurser och vad som är ett ordinarie uppdrag för t ex skolans studie- och yrkesvägledning eller elevhälsan. I detta avseende bör det också anföras ett perspektiv kring vilka insatser som är rimligt att utveckla inom ramen för Finsam och vad som mer är att betrakta som ett ansvar som ligger på skolans och parternas ordinarie verksamheter, men där inte tillräckliga resurser ges.

Den andra aspekt som lyfts fram avser behovet av ett långsiktigt individuellt stöd till målgruppen för Ny väg. Detta gäller särskilt de individer som inte kommer i fråga för skolsamverkan via Arbetsförmedlingen. Utgångspunkten för resonemanget är att det finns ett flertal bra och fungerande stödinsatser som ungdomar skulle kunna ta del av när de slutar gymnasiet. Dessa insatser anses ofta fungera mer som punktinsatser och mer sällan som ett långvarigt och ändamålsenligt stöd. Följaktligen beskrivs en avsaknad av ett sammanhållet och kontinuerligt stöd till de ungdomar i målgruppen som behöver ett mer varaktigt stöd för att komma i sysselsättning eller arbete. En övergripande utmaning som beskrivs är således att skapa en kedja som kan gälla för hela målgruppen i övergången från skola till arbete eller sysselsättning och som kan vara hållbar över tid.

Sammantaget kommuniceras ett behov av mer långsiktigt stöd för målgruppen. Detta beskrivs samtidigt ligga i de uppdrag som finns i ordinarie verksamheter inom i första hand kommunen. Även om Ny väg har kommit att utföra ett operativt arbete för att stötta berörda ungdomar i målgruppen är utgångspunkten att funktionen i processen ska stötta och säkerställa övergångarna mellan olika aktörer, inte erbjuda ett varaktigt stöd till enskilda personer. I detta avseende det två olika idéer om stöd till målgruppen som kommuniceras och som går i konflikt med varandra. Här bör det även poängteras att det i första hand är personer inom kommunens verksamheter som arbetar nära målgruppen som uttrycker ett behov av och en önskan om ett varaktigt stöd för att arbeta med målgruppen. Detta kan ses som ett uttryck för bristande förutsättningar att

arbeta ändamålsenligt med målgruppen över tid. På ledningsnivå uttrycks en tydligare uppfattning om att Ny väg borde erbjuda ett koordinerande stöd vid övergångar och inte en långsiktig stödfunktion. Denna idé utgår från att Ny väg inte ska ta över ansvaret för individen, utan snarare bidra med koordinering av kontakter och information kring beslut. Denna idé utgår även från ett projektperspektiv där inte externa medel ska användas för att bygga upp funktioner som inte kan tas om hand i ordinarie verksamheter efter projektets slut. Enligt detta perspektiv bör istället fokus vara att arbeta med ett strategiskt stöd till ordinarie verksamheter där det uppstår problem i övergångarna mellan olika aktörer som en följd av (bristande) organisatoriska förutsättningar.

3. SUMMERANDE DISKUSSION

När vi summerar resonemangen ovan kan vi konstatera att den finsamfinansierade processen Ny väg har fokuserat på elever som ännu inte hamnat utanför, men som behöver förbättrade övergångar från studier till arbete eller sysselsättning för att inte hamna i ett utanförskap. Utgångspunkten har tagits i gruppen ungdomar med dokumenterad funktionsnedsättning som befinner sig i övergången mellan skola och arbete eller sysselsättning, vilket är en grupp som löper hög risk att inte inkluderas i samhället utan ett ändamålsenligt stöd från offentliga aktörer.

Idén om Ny väg har utgått från att komplettera det arbete som sker i ordinarie strukturer, framför allt kring Arbetsförmedlingens uppdrag kring skolsamverkan. Avgörande för processens utveckling har dock varit att arbetet påverkats av en ändrad kontext, dels genom pandemin men i första hand av att Arbetsförmedlingens förutsättningar för att arbeta med skolsamverkan kom att förändras. Under stora delar av processtiden har Ny väg därför fått kompensera för de brister som uppstått kring Arbetsförmedlingens arbete med skolsamverkan. Samtidigt har det även blivit tydligt att det behövs fungerande rutiner inom skolverksamheten för målgruppen, där det behövs utvecklade arbetsätt och kännedom om vilka möjligheter som finns kring målgruppens övergångar vid skolavslut.

Mot denna bakgrund har Ny väg fått en betydligt mer operativ prägel än vad som var tänkt i ansökan. Detta arbete har varit betydelsefullt för berörda ungdomar och gjort det möjligt med planering för målgruppen som annars inte bedöms ha ägt rum. Ofta handlar planeringen om praktiska frågor kring förutsättningar för enskilda individers offentliga ersättning i förhållande till de olika insatser som kan vara aktuella. För att underlätta denna planering efterfrågas även framöver en koordineringsfunktion för målgruppen. Samtidigt efterfrågas såväl stöd till en bredare målgrupp samt ett mer långsiktigt stöd till unga med funktionsnedsättning.

Det finns således ingen som ifrågasätter vikten av en koordinering kring övergången från studier till arbete eller sysselsättning för unga med funktionsnedsättning. Den strategiska frågan som uppstår blir snarast till vem detta stöd ska erbjudas samt hur koordineringsfunktionens roll bör avgränsas.

I detta avseende rekommenderas parterna att hålla fast vid den målgrupp som identifieras i den ursprungliga ansökan och som avser unga med en dokumenterad funktionsnedsättning och som i första hand studerar vid en särskoleutbildning. Just stöd till unga vuxna med intellektuell funktionsnedsättning i samband med inträdet i

arbetslivet är en dokumenterat eftersatt verksamhet i Sverige². En koordinerande funktion med ansvar för att bidra med kunskap om de olika parternas roll och funktion för målgruppen, det utbud av insatser som finns samt ökade kontaktytor mellan parterna i förhållande till planering kring personer i målgruppen framstår fortfarande som en relevant och ändamålsenlig insats. I detta arbete ingår även att förse beslutsfattare med underlag om den aktuella situationen för målgruppen i kommunen.

I en fortsatt verksamhet i linje med Ny väg framstår det vidare som angeläget att det operativa inslaget i koordineringsfunktionens arbete reduceras. Tanken med Ny väg har varit att komplettera och stärka ordinarie verksamheters arbete med målgruppen samt belysa utvecklingsområden. Detta fokus bör förstärkas ytterligare. Ny väg bygger i sig på en fungerande verksamhet hos samtliga berörda parter och genom en koordinerande funktion som har mandat att samla in och lyfta områden som bör utvecklas framöver kan parterna i samordningsförbundet få en grund för vidareutveckling av såväl det gemensamma som det egna arbetet. För att målgruppen ska få ett ändamålsenligt stöd behövs fungerande arbetssätt hos respektive part samtidigt som det finns funktionella kontaktytor mellan parterna. Detta gäller särskilt de individuella fall där det inte finns tydliga vägar för övergång mellan de olika parterna.

Huvudman för den insats som nu finansierats har varit Arbetsförmedlingen. I en fortsatt verksamhet vore det mer relevant att ansvar för den koordinerande funktionen övergick till Helsingborgs stad. Genom en fortsatt finansiering från Samordningsförbundet Helsingborg finns möjlighet att säkerställa det efterfrågade strategiska fokus som en fortsatt process bör präglas av. Inte minst på ledningsnivå och som motor för ett utvecklingsarbete. För fortsatt finansiering av samordningsförbundet bör koordineringen dock utgå från de med störst behov, vilket särskilt talar för att den gällande målgruppen bör bibehållas i en fortsatt verksamhet. Även om det samtidigt beskrivs ett betydligt bredare behov i förhållande till samtliga skolor i kommunen.

Den slutsats som kommunicerats från Helsingborgs stad är att Ny väg med fördel byggs in i det arbete kring unga som varken arbetar eller studerar som utvecklas under paraplyet Ung Helsingborg. En fördel med denna organisering är att detta utgör en samverkansyta kopplad till just unga i Helsingborg och Ny väg kan då bygga på ett fokus på förebyggande arbete i förhållande till kommunens aktivitetsansvar. I detta perspektiv bör det samtidigt klargöras att fokus för Ny väg är att undvika att målgruppen hamnar inom KAA, snarare än att arbeta reaktivt med målgruppen då de redan hamnat i ett utanförskap.

Oavsett vilken huvudman som ansvarar för koordineringsfunktionen inom Ny väg finns samtidigt några avgörande frågeställningar att besvara för att säkerställa att enskilda individer inte ska utestängas från att ta del av det stöd som erbjuds inom Ny väg. Arbetsförmedlingen har ett bredare geografiskt fokus i sitt arbete med skolsamverkan än enbart Helsingborgs stad. I det avseende bör det klargöras vilka förutsättningar som gäller för Arbetsförmedlingens samverkan med Helsingborgs stad i förhållande till andra kommuner, när det gäller samverkan i Ny väg. Ett perspektiv på frågeställningen är vidare är om det är berörda individers hemkommun eller skolkommun som är styrande för vilka individer som ska erbjudas stöd via Ny väg. Specifika frågor som kan uppstå är

² Jfr Arvidsson, J (2016) *Sysselsättning och social rättvisa. En nationell registerstudie om 12 269 unga vuxna med intellektuell funktionsnedsättning*. Halmstad: Akademin för hälsa och välfärd.

om ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning som bor i Helsingborg men studerar på annan ort kan få stöd via Ny väg, alternativt om ungdomar med intellektuell funktionsnedsättning som inte bor i Helsingborg men studerar på kommunens skolor kan få stöd via Ny väg?

Avslutningsvis konstaterar vi att Ny väg följer på en rad andra insatser där slutsatserna landar i att organiserat samverkansarbete genom koordinatörer är en användbar modell för ett samordningsförbund. Genom koordinatörer med goda kontaktnätverk samt god kännedom inom regelverk och förutsättningar inom det aktuella området har flera samverkansprojekt utvecklats i samordningsförbund runt om i landet. Genom att arbeta med koordinatörer som verkar i ett gränsland mellan de olika parterna kan viktiga frågeställningar lyftas kring samverkan och kring varför saker och ting fungerar som de gör. På detta sätt kan finansierade insatser fungera som strålkastare som belyser problem och utmaningar i arbetet med att i samverkan ge stöd till olika målgrupper. Fokus riktas också mot hur respektive organisation arbetar med de specifika frågorna. I detta sammanhang har det handlat om hur Arbetsförmedlingen arbetar med skolsamverkan i Helsingborg, men även hur de aktuella skolorna har organiserat sig för att arbeta med elevernas övergångar efter skolavslut. Genom att lyfta strategiska frågor till en lämplig nivå finns då förutsättningar för Samordningsförbundet Helsingborg att erbjuda parterna stöd i att utveckla och förbättra såväl sitt samverkansarbete som den ordinarie verksamheten.

Det fortsatta arbetet med Ny väg samordnas lämpligen med det generella arbete som utvecklas inom Ung Helsingborg. Det finns dock anledning att bibehålla ett särskilt fokus på den målgrupp som processen hittills har fokuserat på. Det är tydligt att det finns ett stort behov av utvecklat stöd till unga mer eller utan diagnosticerad funktionsnedsättning för deras övergångar mellan utbildningsnivåer eller från skola till arbete eller sysselsättning. Det finns dock särskild anledning att fokusera på den utsatta grupp som utgörs av unga med intellektuell funktionsnedsättning i förhållande till etablering på arbetsmarknaden och inkludering i samhället. Inte minst då det gäller finansiering från Samordningsförbundet Helsingborg som kan utgöra en strategisk arena för att belysa och vidareutveckla arbetet med denna grupp.